

NP – 028

I Semester B.C.A./B.H.M. Examination, May 2022
(NEP) (2021-22 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I

Buddhacharitam – III Canto, Grammar and Comprehension

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.

ii) Question Nos. I, VI and VII should be answered in **Sanskrit only**.

I. समीचिनम् उत्तरं चित्वा लिखत ।

(8×1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write the correct answer :

1) शौद्धोदनिः कः ?

अ) चित्रभानुः

आ) सिद्धार्थः

इ) सुवर्णाक्षिः

ई) सुन्दरः

2) 'बुद्धचरितम्' काव्यस्य कर्ता कः ?

अ) भासः

आ) कालिदासः

इ) अश्वघोषः

ई) व्यासः

3) नृपः पुत्रस्य भावं निशम्य किम् आज्ञापयामास ?

अ) नृत्यम्

आ) गानम्

इ) शिल्पकलाम्

ई) विहारयात्रम्

4) राजकुमारः केन सह रथारोहणं कृतवान् ?

अ) भटेन

आ) सारथिना

इ) मन्त्रिणा

ई) राज्ञा

5) राजकुमारः रूपेण साक्षात् कः इव आसीत् ?

अ) गन्धर्वः

आ) पुष्पकेतुः

इ) देवकेतुः

ई) यक्षः

P.T.O.

6) जीर्ण नरं के निर्मिभिरे ?

अ) देवाः

आ) मानवाः

इ) असुराः

ई) नागाः

7) रूपस्य हन्त्री का ?

अ) बाल्यम्

आ) तारुण्यम्

इ) जरा

ई) सुरा

8) धातुप्रकोपप्रभवः प्रवृद्धः सुमहान् अनर्थः कः ?

अ) कष्टः

आ) दुःखम्

इ) सुखम्

ई) रोगः

II. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं लिखत ।

(1×8=8)

ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer **any one** of the following :

1) अश्वघोषस्य देश-काल-कृतीः अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಅಶ್ವಘೋಷನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on date, place and works of the poet Ashwaghosha.

2) सिद्धार्थस्य संवेगस्य कारणीभूताः घटनाः विवृणुत ।

ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಿಗೆ ಸಂವೇಗವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Describe the incidents which cause the agitation of Siddhartha.

III. द्वयोः विषययोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×4=8)

ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following :

1) महाकाव्यम्

2) शुद्धोदनः

3) राजभवनस्त्रियः

4) शुद्धाधिवासदेवाः ।

IV. चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा निवृणुत ।

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

Translate and explain any four of the following :

- 1) ततो नृपस्य निशम्य भावं
पुत्राभिधानस्य मनोरथस्य ।
स्नेहस्य लक्ष्म्या वयसश्च योग्याम्
आज्ञापयामास विहारयात्राम् ॥
- 2) निःसृत्य नार्यश्च महाकुलेभ्यो
व्यूहाश्च कैरातकवामनानाम् ।
कुब्जाः कृशेभ्यश्च निवेशनेभ्यो
देवानुयायि ध्वजवत् प्रणेमुः ॥
- 3) वातायनानामविशालभावा
दन्योन्यगण्डार्पित कुण्डलानि ।
मुखानि रेजुः प्रमदोत्तमानाम्
बद्धाः कलाप इव पङ्कजानाम् ॥
- 4) क एष भोः सूत नरोभ्युपेतः
केशौः सितैर्यष्टिविषक्तहस्तः ।
भ्रूसंवृताक्षः शिथिलानताङ्ग
किं विक्रियैष प्रकृतिर्यदुच्छ ॥
- 5) रूपस्य हन्त्री व्यसनं बलस्य
शोकस्य योर्निनिधनं रतीनाम् ।
नाशः स्मृतीनां रिपुरिन्द्रियाणाम्
एषा जरा नाम ययैष भग्नः ॥
- 6) अयं किल व्यायतपीनबाहुः
रूपेण साक्षादिव पुष्पकेतुः ।
त्यक्त्वा श्रियं धर्ममुपैष्यतीति
तस्मिन्-स्त्रियो गौरवमेव चक्रुः ॥

NP = 028

(4×3=12)

V. द्वयोः वाक्योः सन्दर्भं विवृणुत ।

(2×3=6)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any two** of the following :

- 1) अन्तर्गृहे नाग इवावरूद्धः ।
- 2) हिरण्मयं स्यन्दनम् आरुरोह ।
- 3) धन्यास्य भार्येति शनैरूवाच ।
- 4) कः एष भोः सूत नरोऽभ्युपेत ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

अ) पदानि उपयुज्य वाक्यानि रचयत । (पञ्चानाम् एव)

(5×1=5)

1) वदति	5) अद्य
2) बालकः	6) गत्वा
3) सर्वत्र	7) स्वीकृत्य
4) अहम्	8) यत्र-तत्र ।

आ) एतेषां नामपदानां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (पञ्चानाम् एव)

(5×1=5)

1) रामम्	5) फलैः
2) गृहाणि	6) शालायाम्
3) मम	7) नगरात्
4) बालकानाम्	8) शिवाय ।

VII. गद्यभागं पठित्वा अधोलिखित प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

(4×2=8)

ग्रामेषु सुखं शान्तिश्च वर्तते । तत्र भोजनं, पानं, स्नानं व्यायामश्च सुलभाः सन्ति । न तत्र नगरेष्विव दुग्ध दधि-धृत-अन्न-वस्त्र-इन्धन-शाकादीनामभावः । ग्रामे ग्रामीणाः कृषिं कुर्वन्ति । सर्वेषां ग्रामवासिनां स्वीयानि क्षेत्राणि भवन्ति । तानि नित्यं सस्यैः शोभितानि सन्ति ।

प्रश्ना :

- 1) ग्रामेषु किं किं वर्तते ?
- 2) तत्र किं किं सुलभाः सन्ति ?
- 3) ग्रामे के कृषिं कुर्वन्ति ?
- 4) ग्रामेषु केषाम् अभावः न भवति ?